

prima instanță : A. Catană
instanța de apel: M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc

dosarul nr. 2rc-426/17

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem”, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem” împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, prin care a fost admisă parțial cererea Societății cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem”,

c o n s t a t ă:

La 03 ianuarie 2013 SRL „Ancoraj Sistem” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva MAI al RM, cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la data de 19 iulie 2011 a încheiat cu Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova contractul de antrepriză nr. 110 referitor la efectuarea lucrărilor de reparație capitală a fațadei sediului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova amplasat în mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare 75.

Menționează că în cadrul executării contractului de antrepriză, fără a întrerupe procesul de reparație au fost executate la necesitate, la propunerea și cererea pârâtului mai multe lucrări adăugătoare care însă nu au fost prevăzute în devizul de bază.

Costul lucrărilor executate adăugător constituie de 674.618 lei, și nu au fost achitate.

Astfel, la 27 septembrie 2012 a expediat în adresa MAI al RM o scrisoare, prin care solicitând verificarea volumului lucrărilor îndeplinite suplimentar și achitarea datoriei de 674.618 lei, însă prin răspunsul din 19 octombrie 2012, pârâtul i-a comunicat că conform scrisorii Direcției Generale Economie și Finanțe, lucrările nominalizate nu au fost planificate în planul de finanțare și în cazul acceptării de către conducerea MAI a lucrărilor suplimentare efectuate, vor fi identificate surse financiare pentru acoperirea cheltuielilor nominalizate.

Indică ca 20 noiembrie 2012 a expediat în adresa MAI al RM o somație prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de 10 zile din momentul recepționării, însă nu a primit nici un răspuns.

Menționează reclamantul că la 05 septembrie 2012 SRL „ISM Design”, în calitate de subantreprenor, i-a expediat o reclamație, prin care a solicitat achitarea datoriei în mărime de 68 000 lei în termen de 7 zile din momentul recepționării reclamației.

Reclamație analogică a primit și din partea subantreprenorului SRL „Onixgrup”, iar la 12 noiembrie 2012 și BC „Moldova-Agroindbank” SA i-a expediat o reclamație, prin care a solicitat achitarea benevolă a datoriei în mărime de 517 900, 22 lei.

În consecință, la 20 noiembrie 2012 a expediat o somație în adresa MAI al RM, prin care a solicitat achitarea datoriei în termen de 10 zile din momentul recepționării somației, însă careva măsuri în acest nu au fost întreprinse.

La fel, a relatat reclamantul că SRL „ISM Design” l-a acționat în instanța de judecată pretinzând încasarea datoriei în cadrul pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, instanța de judecată a dispus aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare ale SRL „Ancoraj Sistem”, din care motiv este în imposibilitate să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de chemare în judecată.

Solicită, încasarea din contul MAI al RM în beneficiul SRL „Ancoraj Sistem” a datoriei în mărime de 674 618 lei.

La 03 ianuarie 2013 SRL „Ancoraj Sistem” a depus cerere de majorarea a cuantumului acțiunii, solicitând încasarea din contul MAI al RM în beneficiul SRL „Ancoraj Sistem” a datoriei în mărime de 674.618 lei și a sumei de 243.496 lei 52 bani cu titlu de cost al lucrărilor îndeplinite adăugător (f. d. 44-46 Vol. I).

Prin încheierea Judecătoriai Centru municipiul Chișinău din 23 noiembrie 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Inspectoratul General de Poliție (f.d. 48-49 Vol. II).

Prin hotărârea Judecătoriai Centru municipiul Chișinău din 26 august 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind încasat din contul SRL „Ancoraj Sistem” în beneficiul statului suma de 23 843,42 lei cu titlu de taxă de stat neachitată.

La 26 septembrie 2016, SRL „Ancoraj Sistem” a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. Totodată, situația financiară precară a întreprinderii a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017 a fost admisă parțial cererea SRL „Ancoraj Sistem” privind scutirea de la plata taxei de stat și fiind scutit parțial apelantul SRL „Ancoraj Sistem” de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și obligată să achite taxa în mărime de 10.000 lei. Totodată nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Ancoraj Sistem”, fiind acordat termen apelantului pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat până la data de 23 mai 2017 și explicat că în cazul neprezentării dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu materialele anexate v-a fi restituită.

La 04 mai 2017 SRL „Ancoraj Sistem”, reprezentat de avocatul Barbacar Anatolie, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și soluționarea prin decizie a

problemei în fond, cu pronunțarea unei încheieri, prin care cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel obligând SRL „Ancoraj Sistem” să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 10 000 lei a lăsat fără apreciere faptul că la moment conturile întreprinderii sunt sechestrate în temeiul încheierea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 14 mai 2013, din care și respectiv este în imposibilitate reală de achita taxa de stat.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei și în special din Avizul de recepție CN din 19 aprilie 2017, rezultă că copia încheierii instanței de apel din 21 martie 2017 a fost comunicată avocatului Barbacar Anatolie ce reprezintă interesele SRL „Ancoraj Sistem” la data de 19 aprilie 2017 (f. d. 112 Vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 mai 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 al. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Ancoraj Sistem” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 26 august 2016, fără achitarea taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat în legătură cu starea precară a întreprinderii (f.d. 77-80 Vol. II).

După cum se constată la caz la 26 septembrie 2016 SRL „Ancoraj Sistem” a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 august 2016, fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii însă, totodată a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind

executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Iar conform 4 din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul normelor citate rezultă că instanța de judecată în dependență de situația materială a unui participant la proces, este în drept să scutească de la plata taxei de stat participantul care justifică solicitarea, la cerere urmând a fi anexate actele confirmative.

Prin prisma normelor enunțate, la caz, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, a fost admisă cererea apelantului și scutit parțial SRL „Ancoraj Sistem” de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, totodată apelantul fiind informat despre necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 10 000 lei pentru depunerea cererii de apel, iar în acest sens fiindu-i acordat termen până la 23 mai 2017.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține ca întemeiată soluția instanței de apel, prin care SRL „Ancoraj Sistem” a fost scutit de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu a dat curs cererii de apel, fiindu-i stabilit ultimului un termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 10 000 lei, deoarece apelantul nu a prezentat probe concludente în confirmarea necesității scutirii integrale a taxei de stat pentru depunere cererii de apel.

Or, solicitând scutirea integrală de la plata taxei de stat, SRL „Ancoraj Sistem” nu a prezentat probe care ar indica la lipsa mijloacelor financiare, iar simpla invocare a faptului că este aplicat sechestrul pe mijloacele financiare din conturile întreprinderi, fără a prezenta dovezi că nu dispune de alte bunuri sau conturi, nu constituie temei de scutire integrală de la plata taxei de stat, întrucât acestea nu demonstrează situația materială precară a apelantului și lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, instanța de apel, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, întemeiat a dispus, prin încheierea din 21 martie 2017, de a nu da curs cererii de apel depusă de apelantul SRL „Ancoraj Sistem”, acordându-i ultimului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 000 lei.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44*).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61*)

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecință, se va remarca și faptul că cuantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Pentru considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem”, reprezentată de avocatul Barbacar Anatolie.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Ancoraj Sistem” împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Inspectoratul General al Poliției cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Valeriu Doagă

judecători

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva